

Yunit 3

Kilusan Para sa Kasarinlan sa Ilalim ng Imperyalismong Amerikano

Modyul 1 Ang Pananakop ng United States sa Pilipinas

Mga Paksa

1. Imperyalismo at Layunin ng United States na nakasaad sa Proklamasyong Benevolent Assimilation at iba pang sanggunian Posisyon ng Anti-Imperialist League.
2. Posisyon ng Republika.
3. Kaugnayan ng Adhikain ng Unang Republika sa Kasalukuyan.
4. Digmaang Pilipino-Amerikano

Tema

- B. Panahon, Pagpapatuloy at Pagbabago
- E. Kapangyarihan, Awtoridad at Pamahalaan

Bilang ng Araw Pito (7)

Alignment Matrix

Paksa	Sanggunian	Ano ang kakayahang nakapaloob sa sanggunian?	Saang Gawain makakamit ang kakayahan ?	Anong level of assessment ang nakapaloob sa Gawain?	Bilang ng Araw
1. Imperyalismo at Layunin ng United States of America na nakasaad sa Proklamasyong Benevolent Assimilation at iba pang sangguninaan	PS #1 Benevolent Assimilation ni Pangulong William Mckinley PS # 2 Political Cartoon tungkol sa Benevolent Assimilation	1.Naipaliliwanag ang kahulugan ng imperyalismo at ang papel nito sa kasaysayan ng Pilipinas 2.Naipaliliwanag ang posisyon ng iba' ibang panig tungkol sa digmaan ng Pilipinas para sa kalayaan: ang pamahalaang Amerikano, ang Republika ng Pilipinas, at ang American Anti-Imperialist League 3.Natutukoy ang mga basehan, pagkakatulad at pagkakaiba ng mga posisyon ng bawat panig tungkol sa pananakop Pilipinas 4.Nasusuri sa pamamagitan ng pagsagot sa mga graphic organizer ang katangian at mensahe ng cartoon ukol sa Benevolent	Gawain 1 A Gawain 1 B	Knowledge / Understanding Understanding	1
			Gawain 2A	Knowledge / Process Skills / Understanding	1 <i>3rd araw</i> (Takdang -aralin)
			Gawain 3 Gawain 4	Knowledge/ Understanding Skills	
2. Posisyon ng Anti-Imperialist League	PS #3 Pabalat ng polyeto (pamphlet cover) ng Anti-Imperialist League		Gawain 5A Gawain 5B	Knowledge/ Understanding Process Skills	1 <i>4th araw</i> Takdang- aralin
3. Posisyon ng Republika	PS #4 Manifesto ni Pangulong Emilio Aguinaldo		Gawain 6 A- C	Knowledge/ Understanding / Process	1 <i>5th araw</i>

		<p>Assimilation: ang mga simbolo, talinghaga (<i>metaphor</i>), balintuna (<i>irony</i>), at <i>stereotype</i></p> <p>Naipaliliwanag ang basehan ng reaksyon ni Aguinaldo sa proklamasyong Benevolent Assimilation</p> <p>5.Naipaliliwanag ang basehan ng reaksyon ni Aguinaldo sa proklamasyong Benevolent Assimilation</p> <p>6.Nailalahad sa sariling pagtingin ang mga nilalaman ng sipi</p>			
4. Kaugnayan ng Adhikain ng Unang Republika sa Kasalukuyan	PS #5 Talumpati ni Pangulong Benigno Aquino III	7.Nakabubuo ng konsepto ng mga katangian at mga pamamaraan sa paghubog sa sarili bilang isang mapanuring mamamayan na may mataas na pagpapahalaga sa tungkulin at kalayaan.	Gawain 6D	Skills	1 6 th araw
5. Digmaang Pilipino-Amerikano	PS #6 Historical markers ng Unang Putok ng Digmaang Pilipino-Amerikano	<p>8.Nauugnay ang impormasyon sa timeline sa konteksto ng mga primaryang sanggunian</p> <p>9.Naipaliliwanag kung paano naapektuhan ng kontekstong historical ang nilalaman, perspektiba at kahalagahan ng iba-ibang pag-aaral sa digmaan at mga sanggunian</p> <p>10.Natataya ang kahalagahan ng mga primaryang sanggunian at sekundaryang sanggunian sa pag-aaral ng digmaan</p>	Gawain 7A Gawain 7B	Knowledge/ Understanding/ Skills/ Process	1 7 th araw

Pagsusuri sa Larawan (Pagganyak)

- Ipasuri sa mga mag-aaral ang larawang makikita sa pahina ___ ng modyul.
- Gamiting gabay ang mga pamprosesong tanong upang masuri ang mga larawan. Ito ang mga inaasahang sagot sa mga pamprosesong tanong:
 - burger*, *fries*, *softdrink*, bandila ng USA, mga prutas na hindi likas na tumutubo sa Pilipinas (mansanas, ubas, *cherries*, *orange*), karatula ng isang pampublikong paaralan, pantalong maong, salitang *jazz*, salitang *democracy*
 - Hindi, sapagkat marami sa mga ito ay dala o impluwensiya ng mga dayuhan. Hindi sapagkat ang ito ay hindi naging bahagi ng kultura ng ating mga ninuno kahit pa bago masakop ng mga banyaga ang ating bansa.

- Ang mga ito ay mula sa impluwensiya United States of America (Amerika).
 - Unti unting nakapasok sa ating kultura nang tayo ay napasailalim ng pananakop ng mga Amerikano.
- c. Maaring magdagdag ng mga pamprosesong tanong upang higit na maipalabas ang konsepto ng pagdating ng mga Amerikano sa Pilipinas.

Mungkahing kapalit na gawain ng guro para sa Pagganyak

1. Maaaring gamitin ang pagsusuri ng liriko ng awit ni Heber Bartolome na “Tayo’y mga Pinoy”.
2. Maaari din panoorin at awitin ng mga mag-aaral mula sa weblink na ito ang video: *Heber Bartolome. November 12, 2012.*
<http://www.youtube.com/watch?v=zx-VcUFtDnQ>
3. Iproseso sa pamamagitan ng mga gabay na tanong na kanyang mabubuo.

- d. Ipaliwanag ang pangkalahatang tanong sa pagtalakay at pagsuri ng mga primaryang sanggunian sa modyul. Ang tanong ay: “Paano mapahalagahan ang pagsusumikap ng Unang Republika na mapangalagaan o mapanatili ang tinamang kalayaan?”
- Paalala: Ipaliwanag na ang tanong na ito ay sasagutin matapos matalakay ang kabuuan ng modyul.
- e. Ipabasa ang mga kakayahan na inaasahang makakamit sa pag-aaral ng Modyul 1.

Pagtalakay sa Panimula

- a. Talakayin ang panimula at kontekstong pangkasaysayan. Maaaring magpakita ng mapa ng daigdig (bigyang-diin ang lokasyon ng Pilipinas at United States) at mga larawang may kaugnayan sa pagdating ng mga Amerikano hanggang sa Digmaang Pilipino-Amerikano.
- b. Ipaunawa ang *time line* na nasa Panimula.
- c. Ang sumusunod ay karagdagang impormasyon na Sipi mula sa “*Readings in the History of Filipino Society*” ni Erlinda Dizon, et al. pahina 100 – 101 upang mapalalim ang iyong pagtalakay sa Imperyalismo, ekspansyon at *Manifest destiny* ng United States.

Uncovering the Mask:

The Philippine- American Experience

In the beginning of the nineteenth century, the decay of Spain into a second-class power is already evident. Since 1812 political party strife, coup d etat, and civil war tore the country apart, as the Spaniards could not decide whether to be an absolute or constitutional monarchy or a republic. The Spanish revolution of 1868 introduced stability but did not halt loss of overseas power. The Cubans rebelled in 1895, the Filipinos in 1896.

Meanwhile, America's dream of becoming a world power like Britain, Germany, France and Spain was too strong for its leaders to resist. They believe that this could be achieved by having a share of market in Asia. A late bloomer but with a vision of "manifest destiny" America aggressively pursued its expansionist dream by starting with the Philippines. She fought and defeated Spain in Manila bay. Thus, acquiring the Philippines as part of the rewards of war.

However, America's imperialist ambition clashed with the aspirations of the Filipinos. For as much as the Americans wanted the Philippines as their colony, the Filipinos wanted to be free and independent.

This clash of interest led the Filipinos to reassess America's motives in the so-called Philippine-American alliance. The Filipino suspicions was proven right when their American friends and their Spanish enemies contrived the fall of Manila in August 13, 1898 and denied the Filipinos participation in such a momentous event that could have been the climax of the Filipino struggle for independence.

Tensions continued between the two allies as America confirmed its motive to keep the Philippines by establishing a military government in the country. The breaking point finally happened in February 4, 1899 when an American sentry fired up and killed two unarmed Filipino soldiers who were trying to cross into the American-held sector near San Juan Bridge in the suburb of Manila. Fighting immediately erupted and the well-armed Americans, following a pre-arranged plan, easily overwhelmed the ill-prepared Filipino forces. Request of the Filipinos for a cease-fire was ignored as American Commander General Otis tersely declared: "Fighting having been begun must go on until the grim end."

Within a month, the Filipino capital in Malolos fell to the Americans and the Philippine government suffered from serious division within its ranks.

In the United States, the American senators were made to believe that the Filipinos started the fighting. They ratified the Treaty of Paris whose discussion, until then, had been deadlocked. US President McKinley began to set in motion the task of governing the former Spanish colony. Addressing the US Congress, McKinley declared, "The Philippines are ours not to exploit, but to develop, civilize, educate and to train in the science of self-government." In his instructions to the first and the second Philippine Commission, McKinley explained in effect that the US came to the Philippines not to conquer the Filipinos but to work for their benefits and welfare.

Ang sumusunod ay karagdagang impormasyon na Sipi mula sa "*Readings in the History of Filipino Society*" ni Erlinda Dizon, et al. pahina 102 – 103 upang mapalalim ang iyong pagtalakay sa Imperyalismo, ekspansyon at *Manifest destiny* ng United States.

"Manifest Destiny and the Philippine American War"

Bernardita R. Churchill

(Bernardita R. Churchill is a Professor in history at the University of the Philippines and De La Salle University Department of History)

The United States has gone to war for many objectives; Americans have been willing to fight for their interests, their beliefs, and their ambitions. In 1898, the United States went to war, ostensibly, for "humanity and empire". The events of 1898 leading to the Philippine-American War from 1899 date to the middle of the nineteenth century when a confluence circumstances or events transformed the United States into an imperial nation with the acquisition of the Philippines and other territories. The starting point was, of course, the situation in sugar-rich Cuba, lying off the southern doorstep of the US mainland. Historian H. Wayne Morgan summarizes the diplomacy that preceded the Spanish-American War and the resulting conflict and American expansion thus:

- (1) The United States pursued a long logical and understandable peace policy toward Cuba, attempting to force Spain to reform the island and remove the issue from world affairs. The Spanish failure to do so provoked the American intervention in 1898. (2) The United States had legitimate strategic, commercial, and humanitarian reasons for pursuing that policy and for being so deeply concerned over Cuba's fate. (3) The McKinley administration did not "surrender" to any sudden or inexplicable war hysteria after the Maine sank in Havana. The greatly overrated "yellow press" did not force the President to free Cuba. American's Cuban policy had held the threat of intervention since the days of Grant. By intervening in 1898, the McKinley administration merely with the question of motivation, accepted its inability to solve the Cuban issue peacefully. (4) The United States acquired Hawaii, the Philippine Islands, and other outposts of empire as part of a conscious program of extending American power into the arena of international politics and trade and not by accident or default.

Actually the Literature of American Imperialism, or “expansionism”, as some American Historians would call it, define in terms of the motivation and expectations of American expansionists who advocated a “large policy in the 1890’s or were concerned specifically with decision to annex the Philippines, is immense, although perhaps much of the materials are not always available to Philippine academics. The literature has dealt with the general terms of the historiographic debates on the leadership of William McKinley, American intervention on the Spanish-Cuban War, American expansionism in the Pacific, including the Philippines and the emergence of the United States as an imperialist power. American historians have written works considering and re-considering the various motivations of American policy in acquiring and governing the Philippines, invoking such explanation as the rise of “a collective psychic crisis” that demanded war and empire, naval and military strategy, the China trade and other commercial and general economic factors, religious expansionism and humanitarian concerns in view of Filipino incapacity for self-government. These, it has been claimed, in general, explain America’s perceived sense of mission, “manifest destiny,” and Christian duty. With a few exceptions, these works have tended to be heavily focused on the relevance of these issues for American history and sense of identity. In other words, they looked at domestic and completely the significance of these issues in the larger context of the other imperial players such as Spain, already a “dying nation” in 1898, Britain, then still a very much a vigorous, established imperial nation but willing to acquiesce to sudden urge of American expansionism, and even Germany, a watchful in the imperialistic maneuverings in the Pacific.

Ang sumusunod ay karagdagang impormasyon na Sipi mula sa “*Readings in the History of Filipino Society*” ni Erlinda Dizon, et al. pahina 108 – 113 upang mapalalim ang iyong pagtalakay sa Imperyalismo, ekspansyon at *Manifest destiny* ng United States.

“Manifest Destiny” and the Philippines

It is probably safe to apply the term “Manifest Destiny” to the ideology of expansion that informed the history of American expansionism at the turn of the century, which resulted in the annexation of the Philippines. Contemporary Historians now accept the notion that there was a certain consistency in US continental outlook, regardless of party, sectional, or economic affiliation. The ideology of expansion was not developed in the decade of the 1890s, as has previously been veered, but was the logical outcome of policy of economic expansion pursued by but not originally with, William McKinley, convinced that America was, or would soon be, suffering from over production. Administration from Grant to McKinley constantly sought to protect those markets America had and expand into those she had not. The overall aim was the same: not an old fashioned territorial empire, but a “new empire,” whose rationale was commercial, whose style was “anti-colonial,” thus giving full weight to the economic rhetoric of the late 1880s and 1890s. This scenario, however, ignored or played down the religious, political, national, and racist rhetoric, which was equally prominent.

Serious American interest in the acquisition of Cuba and Sto. Domingo can be traced back to the days of the Jefferson Administration while the writing of John Quincy Adams clearly demonstrated early and continued interest in the American development of an isthmian canal; likewise, in the Pacific, the desire to acquire the Hawaiian Islands certainly antedated the Civil War. It was William H. Seward, secretary of State during the Lincoln and Johnson Administrations, who envisioned an expansionist master plan of an integrated empire that would be developed along carefully programmed lines, beginning with a strong continental base (including Canada and Latin America), and moving systematically from an insular network in the Caribbean across the way stations of the Pacific, by means of an isthmian canal and Hawaii, toward the ultimate goal of Asia.

Julius W. Pratt, recognized as one of the foremost students on the history of American expansionism, sought to demonstrate in his various works the continuity of the ideology of "Manifest Destiny" in the American expansionist tradition. Despite the changing currents of time and circumstance, the principal common denominator in each instance was an appeal to the Deity of sanction what had been done- or was about to be done- a form of self-righteous moralism. It has been observed that Americans had never learned to do wrong knowingly; that whenever they compromise with principle or abandon it, they invariably find a pious justification for their action this was true in the history of American territorial expansion – for every step in that process ingenious minds have found the best of reasons. Thus in 1898, for instance, when William McKinley alleged that he had divine sanction for taking the Philippines, it has been found possible to fit each successive acquisition of territory into the pattern of things decreed by divine will or inescapable destiny- pious or fatalistic justification – fulfilling the design of Providence or Laws of Nature.

The idea of destiny, which presided over and guide American expansion, has rarely, if ever, been absent from the national consciousness. The precise character of that destiny, however, as well as the ultimate goal to which it points, have varied with the ideas and circumstance. One of its earliest forms was labelled geographical determinism. Certain contiguous areas were thought of as surely destined for annexation because their location made them naturally part of the United States. These divinely fixed natural boundaries would vision Canada in the North; Florida, Cuba and Texas in the south and southwest; and the rocky Mountains, Oregon and the shores of the Pacific in the west to be eventually drawn under the American flag. This divine mind also decreed the type of political organism, which should dominate the divinely fixed natural boundaries of the United States. This would be democracy, which would spread throughout the American continent. Thus, happily founded upon the perfect principle of equality and exemplled growth in numbers, the United States was destined to a unique success.

Thus "manifest destiny," which must be thought of us embracing all the ideas hitherto considered-geographical determinism, the superiority of democratic institutions, the superior fecundity, stamina, and ability of the white race- became a justification for almost any addition of territory, which the United States had the will and the power to obtain.

There was a continuity of the ideas of manifest destiny from 1850-1870, with the following principal grounds used in the analysis of expansionist arguments in this period: economic value, strategic value to the navy, extension of republican institutions, and geographic determinism.

Following the publication of Charles Darwin's *Origin of Species* (1859), the superiority of the Anglo-Saxon race was further reaffirmed. This powerful race, guided by Destiny and Duty, it was contented, had the right "in the economy of the world to assume the leadership in the establishment and administration of States." Especially where they called "to carry the political civilization of the modern world into those parts of the world inhabited by unpolitical and barbaric races; i.e., they must have a colonial policy. If barbaric peoples resisted the civilizing efforts of the political nations, the latter might rightly reduce them to subjection or clear their territory of their presence. If a population were not barbaric but merely incompetent politically, then [the superior race] might "righteously assume sovereignty over, and undertake to create State order for such a politically incompetent population."

The greatest controversy in the historiographic debate on American expansion centers on the American involvement in the Philippines, militarily, diplomatically, and politically. The records of the Navy department reveal, and the memoirs of George Dewey confirm, that as early as 1873, the United States contemplated an attack upon the Spanish base at Manila. This idea was revived and contingency battle plans were ordered drawn up in the waning months of the second Cleveland Administration. Following the destruction of the *Maine*, the Philippines assumed a prominent role in Administration thinking. Contrary to long-accepted view that Theodore Roosevelt was primarily responsible for preparing Dewey's dramatic descent upon Manila, the documents clearly indicate that similar and more comprehensive orders had been sent to Dewey at the behest of McKinley a week prior to Roosevelt's famous cable of 25 February 1898. In addition, the papers of John Bassett Moore, then serving as Assistance Secretary of State and charged with the task of drawing up a draft peace settlement following Dewey's victory at Manila Bay, offer further revealing insights into Roosevelt's thinking at this time. As late as 9 May 1898, more than a week after the Administration learned of Dewey's defeat of the Spanish fleet, Roosevelt, upon hearing Moore's orders, personally visited him and "far beyond" what Roosevelt considered to be the proper perimeters of American governmental control. Other recent studies, such as that William E. Livezey on Alfred M. Thayer Mahan (who felt that the Philippines might be by the United States no more than a "joint of a little finger") and the essays of J.A.S. Grenville and George B. Young on Henry Cabot Lodge, indicate that the influence of the "large policy" advocates in promoting and an effecting America's decision to "go imperial" has been vastly overrated.

Hence, in the Philippines case, a democratic country, committed by its creed and its very origin to self-government and self-determination was confronted with the prospect of taking by conquest a distant territory inhabited by an alien and unknown people. In the arguments for annexation, two essential moral and psychological themes appeared over and over again – Destiny and Duty.

The Filipinos were tragically misled. They assumed that they, like the Cubans, would be granted their freedom after the war.

A clear-cut pledge by Congress to this effect probably would have averted the sorry sequel (something akin to the Teller Amendment for Cuba), but the Senate by the narrowest of margins refused to pass such a resolution. Filipino bitterness toward the American troops continued to mount, and finally erupted into open war on February 1899.

The Philippine-American War, unlike the “splendid” Little War with Spain, was sordid and prolonged. It involved more savage fighting, more soldiers killed in action, and far more scandal. Atrocity tales rocked and shocked the United States, for such methods were not representative of America’s better self. America, having begun the Spanish war with noble ideals, now dirtied her hands. As ill-equipped Filipino armies were defeated, they melted into the jungle and began waging vicious guerrilla warfare. The backbone of the revolution was finally broken in 1901, when Emilio Aguinaldo was captured. But fighting dragged on several more years.

The debate about the nature of 19th century American expansion continues – there is still much definitional confusion and evasion, unclear and shifting sides. America’s decision for expansion beyond the continental mainland is not explained so simply. In weighing all the arguments thus presented to explain the past, the best we can hope is an honest attempt on the part of all to conceptualize past reality and present it in comprehensive – and comprehensible – fashion so we can have a better understanding of the historical – rather than hysterical – implications of 1898.

d. Ang sumusunod ay karagdagang impormasyon upang mapagyaman ang kaalaman tungkol sa Anti-Imperialist League Movement noong 1898-1900

- Ang pagsali ng United States sa mga digmaan para magkakuha ng kolonya upang maging isang *imperial power* ay pagkakait at pagnakaw na rin ng kalayaan ng ibang tao. Dahil dito, marami sa mga manunulat, mamamahayag, mga politiko at mambabatas at maging mga lider ng mga unyon ang kumontra sa polisiyang imperyalismo.
- Ang mga politiko tulad ni Jennings Bryan, kandidato sa pagka-pangulo ng Democratic Party, at marami pang iba ay nagpahayag ng kani-kanilang pagtutol sa imperyalismo. Gayundin ang mga ilan sa miyembro ng Republican tulad ni Senador George Hoar kahit na ito ay taliwas sa plataporma ng kanyang partido na pro- ekspansyon at imperyalismo. Ilan din sa mga independenteng politiko o mga *mugwumps* ay tutol.
- Dahil binubuo ng iba’t ibang tao na mula sa magkakaibang sector, iba iba rin ang dahilan ng pagtutol sa imperyalismo ng mga kasapi dito. Ilan ay dahil sa pag tingin na ang imperyalismo ay taliwas sa ideyalismo o prinsipyo ng demokrasya. Ang mga lider ng unyon o manggagawa ay nag-aalala sa epekto nito sa mga suplay ng trabaho. At ang ilan ay sa usaping panlahi.

- Masasabing nagbigay daan sa pagsilang ng Anti-Imperialist League ang isang pagpupulong na naganap noong ika-15 ng Hunyo 1898 sa New England. Si Gamaliel Bradford isang repormistang mula Boston ang nag-imbata sa mga kilalang Anti-imperialist. Dito ay matapang nilang ipinahayag ang kanilang pagtutol sa imperyalismo. Nobyembre 19, 1898 opisyal na isinilang ang Anti-Imperialist League.
 - Ang mga pagkilos ng pagtutol ng mga Pilipino dito sa Pilipinas sa pananakop ng Amerika ay nagbigay lakas sa pinaglalaban ng Anti-Imperialist League. Kumalat ang Anti-Imperialist League sa buong America. Isang mass protest ang kanilang isinagawa noong Abril 1899 nakilala ito bilang “Liberty Meeting” na dinaluhan ng halos 3, 000 katao. Oktubre ng parehong taon, 10, 000 tao mula sa iba’t ibang bahagi ng bansa ang nagsama-sama sa Chicago upang bumuo ng National American Anti-Imperialist League. Pangunahing plataporma ng kilusan ang: “a self-governing state cannot accept sovereignty over an unwilling people. The United States cannot act upon the ancient heresy that might make right.”
- Iminumungkahi na gamitin ang mga sumusunod na weblink upang makatulong sa mas malalim na pagtalakay sa pagsilang ng Anti Imperialist League at ang ilan sa mga kilalang kasapi.
 - Thomas E. Woods Jr. December 16, 2006. <http://mises.org/daily/2408>
 - Anti-Imperialism. May 2007. <https://wikis.nyu.edu/ek6/modernamerica/index.php/Imperialism/Anti-imperialism>
 - Ang sumusunod na impormasyon ukol kay Abraham Lincoln at Patrick Henry ay karagdagang kaalaman na maaring ibahagi sa klase .

1. Si Abraham Lincoln ay ang ika-16 na pangulo ng United States mula 1861 hanggang sa siya ay napatay ni John Wilkes Booth noong 1865. Itinuturing na sandigan ng Republican Party. Kilalang tagpagtaguyod ng *Federal Law* at ng *Union*. Sa kanyang *Emancipation Proclamation*, pinag-utos niya ang pagpapalaya sa mga alipin sa *Confederacy*. Sa kanyang talumpati sa *Edwardsville, Illinois* noong Setyembre 11, 1858 para sa kampanya bilang senador winika niya ang mga katagang “Our reliance is in the love of liberty, which God has planted in us. Our defense is in the spirit which prizes liberty as the heritage of all men in all lands, everywhere. Those who deny freedom to others, deserve it not for themselves, and under a just God cannot long retain it.”
2. Samantala, si Patrick Henry ay kilala sa pagiging kampyon ng *Republicanism*, masugid na tagasuporta ng rebolusyon at pakikipaglaban ng America para sa kanyang kalayaan at mahusay na orador. Pamoso sa mga katagang “Give me liberty or give me death” (1775). Sa kanyang talumpati kontra sa *Stamp Act* sa Virginia House of Burgesses noong May 29, 1765 winika niya ang mga katagang

“Caesar had his Brutus, Charles the First his Cromwell; and George the Third – may profit by their example. If this be treason, make the most of it”

- Para sa mga karagdagang detalye, puntahan ang sumusunod na weblink: Michael Beschloss and Hugh Sidey. “The Presidents of the United States of America”. Copyright 2009 by the White House Historical Association. <http://www.whitehouse.gov/about/presidents/abrahamlincoln/>
 - Para sa mga karagdagang detalye tungkol kay Patrick Henry, gamitin ang weblink: Thomas Kindig. Copyright 1999-2012. July 4, 1995. Patrick Henry. Virginia House of Burgesses. <http://www.ushistory.org/declaration/related/henry.htm>
Colonial Williamsburg: Patrick Henry . 2012. <http://www.history.org/Almanack/people/bios/biohen.cfm>
- e. Gamitin bilang karagdagang impormasyon ang mga sumusunod na tala ng mga pangyayari bago ang pagpapalabas ng manifesto ni Aguinaldo sa pagtalakay ng Posisyon ng Republika.

IKALAWANG YUGTO NG
HIMAGSIKAN
1898

- Enero – Pagtugtog ng Te Deum
Pagkakatathala ng sulat ni.
Amb. Dupuy de Lome ng
Spain tungkol Kay
Pangulong McKinley
- Pebrero
15 - Pagsabog ng Barkong
Maine
Sa Havana, Cuba
- 25 - Pagtungo ni Commodore
George Dewey sa HK (US
Military base)

IKALAWANG YUGTO NG
HIMAGSIKAN
1898

- Abril
9 - Paghalili Gob. Basilio
Agustin
- 23 - Pakikipag-usap ng US kay
Aguinaldo (Spencer Pratt
at Howard Bray)
- 25 - Teller Resolution (dekla-
rasyon ng digmaan sa
pagitan ng US at Spain
- 26 - Paglalayag ni Aguinaldo
papuntang HK, Dewey naka-
na papuntang Manila

Mayo

- 1 - Pag-atake sa Manila Bay (Dewey vs. Montojo)
- 4 - HK Junta
- 7 - Pagbabalik ni Aguinaldo sa Sa Maynila (McCulloch)
- 19 -Pagdaong McCulloch sa Cavite
- 24 -Proklamasyon ng Pamahalaang diktatoryal

Hunyo

- 6 -7 - Pag-alok ni Aguinaldo kay Agustin na sumuko;pagharang sa pagpasok ng pagkain sa loob ng Intramuros
- 12 - Proklamasyon ng Kalayaan
- 18 - Reorganisasyon ng local Na pamahalaan (decree)
- 23 -Pamahalaang Rebolusyonaryo
- 30 -Pagdating ng karagdagang Pangkat ng mga Amerikano (Gen. Thomas Anderson)

Hulyo

- 17 - Pagdating ng karagdagang Pangkat ng mga Amerikano (Gen. Francis V. Greene)
- 31 - Pagdating ng karagdagang Pangkat ng mga Amerikano (Gen. Arthur McArthur)

Agosto

- 10 -Protocol of Peace
- 12 -Deklarasyon ng pagtatapos Ng Digmaang Spain-US ni Pangullong McKinley
- 13 -Kunya-kunyariang Labanan sa Maynila (Mock Battle) Paghalili ni Gob. Fermin Jaudenes kay Agustin

Setyembre

- 15 - Kongreso ng Malolos Apolinario Mabini bilang Pangulo ng Kongreso
- 29 - Ratipikasyon ng proklamasyon ng Kalayaan noong Hunyo 12.

Nobyembre

- 29 -Ratipikasyon ng Konstitusyon ng Malolos Diyembre
- 10 -Kasunduan sa Paris

1899

Enero

- 4 -Proklamasyon ni Otis (mula Sa benevolent Assimilation Ni McKinley)
- 5 - Manifesto ni Aguinaldo

- f. Sa pagtalakay ng Digmaang Pilipino-Amerikano, iminumungkahing basahin ang “The Filipino-American Hostilities” mula sa History of the Filipino People, 8th edition ni Teodoro Agoncillo, pahina 213-231; at ang “The Continuing Resistance (1901-1913)” sa pahina 247 – 297.

- g. Maaaring ibigay na takdang-aralin ang paglikha ng sariling timeline ng mga kaganapan ukol sa Digmaang Pilipino-Amerikano gamit ang mga impormasyong nakalap sa Batayang-aklat: Pilipinas, Isang Sulyap at Pagyakap pahina 169 -176 at 180- 186.

Pagbasa at Pagsuri ng mga Sipi

Imperyalismo at Layunin ng United States na nakasaad sa Proklamasyong Benevolent Assimilation at iba pang sanggunian

Sanggunian 1 - Benevolent Assimilation ni Pangulong William McKinley

- a. Ipabasa ang Sanggunian 1 sa mga mag-aaral.
- b. Bigyang-diin sa mga mag-aaral ang mga salita sa Glosari
- c. Ibigay na takdang-aralin ang Gawain 1A at 1B.
- d. Maaaring magsagawa ng malayang talakayan habang iwinawasto ang mga sagot ng mag-aaral sa Gawain 1A at 1B.

Mga Inaasahang Sagot

Gawain 1A Iyong Alamin.

1. Isinulat at ipinahayag ni Pangulong William McKinley ng United States noong ika-21 ng Disyembre 1898 at ipinahayag sa Pilipinas ni Hen. Otis noong ika-4 ng Enero 1899.
2. Ito ay para sa mga Pilipino, bilang opisyal na pagpapahayag ng United States ng kanilang pag-angkin sa bansang Pilipinas.

3 a-e

- a. Kapangyarihan ng United States
 - Pagpapatupad ng kapangyarihan ng United States sa Pilipinas bilang kapalit ng Spain.
 - Pagtatatag ng pamahalaang Amerikano sa Pilipinas.
 - Pagsugpo sa mga hadlang sa pagkakaroon ng tahimik at matatag na pamahalaan para sa mga Pilipino sa ilalim ng mga Amerikano.
 - Na ang kapangyarihan ng US ay dapat palaganapin sa Pilipinas matapos ang pananakop ng Spain upang pangalagaan ang kaligtasan ang mga Pilipino at kanilang ari-arian kasama ang kanilang mga karapatan, at upang maiwasan ang kaguluhan at mga sagabal sa pagkakaloob ng isang mabuti at matatag na pamahalaan sa Pilipinas ayon sa paggabay ng US.
- b. Dahilan ng pananakop ng United States:
 - Pakikipagkaibigan ng United States sa Pilipinas bilang pagbibigay proteksyon sa mga karapatan at kalayaan ng mga katutubo (Pilipino)
 - Pagsisiguro ng pamahalaang militar ng United States dito sa Pilipinas na maipatupad ang misyong pagpapairal ng katarungan at ng batas.

- Dumating at sinakop ng US ang ating bansa upang pangalagaan ang ating pamamahay, hanapbuhay at karapatang personal at relihiyon.

c. Patakaran ng United States sa pamahalaan at pagbabayad ng buwis

- Pamamahala ng kasama ang mga katutubo (Pilipino) na nanumpa ng katapatan sa United States.
- Pagbabayad ng buwis ng at mga pananagutan ng mga katutubo (Pilipino) sa pamahalaang Amerikano.
- Kailangang ang mga nagnanais mamuno sa ating pamahalaan ay dapat magsagawa ng panunumpa sa kapangyarihan ng US. Ang mga bayarin sa buwis ay ay babayaran sa ilalim ng otoridad ng US.

d. Patakaran ng United States sa mga pagmamay-ari ng lupa sa Pilipinas at mga pribadong indibidwal:

- Pagkakaroon ng kontrol ng United States sa mga pagmamay-ari ng estado (Pilipinas) tulad ng transportasyon.
- Pagkuha ng nasa tamang kaparaanan o legal at kung kinakailangan lamang sa mga pribadong pagmamay- ari at may kapalit na sapat o katumbas na halaga.
- Ang lahat ng pampublikong ari-arian, kita, paggamit at pamamahala ng pampublikong transportasyon ay nasa ilalim ng otoridan ng US. Ang pagmamay-ari ng pribadong lupa ay dapat igalang ng US. Kung ang mga pribadong lupa ay kukunin at gagamitin sa pangmilitar na layunin, ang mga may-ari ng lupa ay dapat bayaran ayon sa tamang halaga nito.

e. Ugnayang panlabas at kalakalan:

- Pagkakaroon ng buwis (taripa) sa mga inaangkat na produkto.
- Ang ugnayang panlabas ay nakabatay sa pagpapalitan ng kalakalan sa mga kaibigang bansa at ang mga kalakal na papasok sa Pilipinas ay dapat magbayad ng buwis.

Gawain 1B Think Tank.

1. Malaya ang mga mag-aaral na makapagpahayag ng kanilang mga opinyon at saloobin sa matalinong paggabay ng guro. (Hal. Ang Pilipinas ay nasakop muli at nawalan ng pagkakataon ang mga Pilipino na pamunuan nang nagsasarili ang ating bansa.)
2. Malaya ang mga mag-aaral na makapagpahayag ng kanilang mga opinyon at saloobin sa matalinong paggabay ng guro. (Hal. Oo, sapagkat ayon sa sipi ay bibigyan ng proteksyon ang mga karapatan ng mga Pilipino. Hindi, dahil ang pamamahala ng ating bansa ay nasa ilalim ng kapangyarihan ng US.)
3. Malaya ang mga mag-aaral na makapagpahayag ng kanilang mga opinyon at saloobin sa matalinong paggabay ng guro. (Hal. Hindi sapagkat kung tunay na kaibigan ang US, hindi dapat nila tayo sinakop bagkus ay tinuruan lamang tayo ng mga kaalaman at pamamaraan upang pamahalaanan nang mabuti at nagsasarili ang ating bansa.)
4. Ang pananakop sa ating bansa ng mga Amerikano.

Gawain 2A Hatiin sa 2 pangkat ang klase para sa debate at gamitin ang paksang “Proklasmasyong Benevolent Assimilation : Nakabuti ba o nakasama sa Pilipinas”

- Gabayan ang mga mag-aaral sa tamang pamamaraan ng pormal na debate. Bigyang-diin ang paggalang sa pananaw ng bawat isa at pananatiling magalang sa pananalita.
- Gamitin ang *rubric* para sa debate na makikita sa modyul. Ipaliwanag ang mga pamantayan at mga krayterya na nakapaloob sa *rubric*.
- Sa pagkakataong kukulangin sa oras ang pagdaraos ng debate sa loob ng klase, maaaring ibigay ito bilang takdang aralin ng pangkat. Iparekord ang *video* ng debateng isinagawa ng pangkat. Maaring iproseso ito sa susunod na pagkikita.

Sanggunian 2 - Political Cartoon

- Ipakilala ang Sanggunian 2 sa pamamagitan ng pagbasa sa introduksyon.
- Bigyan ng sapat na panahon ang mga mag-aaral upang pagmasdan nang mabuti ang *political cartoon*.
- Ipasagot ang Gawain3 a-c:

Mga Inaasahang Sagot

Gawain 3 Tala-isipan.

Mga tauhan at bagay	Salita o parirala
1. Isang batang katutubo	1. To Spain
2. Talampas na may malalim na bangin	2. What will he do?
3. Matandang lalaki na naka-amerikana	3. The eyes of the world are upon him – Minneapolis Tribune
4. Pananda na may nakasulat na “To Spain”	
5. Mga bato	
6. Mundong may katawang tao	

A. Kahulugan o simbolismo

- Katanungang nakatuon kay McKinley tungkol sa kanyang pagpapasya sa gagawin sa Pilipinas
- kumakatawan sa buong mundo na nag-aabang sa plano ng US sa dating kolonya ng Spain- ang Pilipinas
- Pangulong McKinley (pangulo ng United States) na matamang nag-iisip ng kanyang gagawin sa Pilipinas; kung ito ba ay ibabalik sa Spain na katumbas ng paghulog o pagtulak sa bata sa isang malalim na bangin
- Isang batang katutubo: kumakatawan sa batang Republika ng Pilipinas na nag-aabang din sa plano ng US.
- sumisimbolo sa bansang Spain

6. talampas at bangin: ang madilim na karanasan ng Pilipinas sa kamay ng Spain noon na maaaring maulit kung pababayaang ng US ang Pilipinas.
- B. Emosyon
1. Pag-uusisa o kuryusidad; nag-aabang
 2. Agam-agam sa pagbuo ng desisyon ; pangungumbinsi at pagmamalasakit;
 3. Pangangamba sa kapalaran; takot sa maaaring mangyari
- C. Himukin ang mga mag-aaral na magbigay ng kanilang opinyon o saloobin. Tanggapin ang iba't ibang pananaw ng mga mag-aaral.

Gawain 4 Poli-Toon .

- a. Magpagawa o magpaguhit ng *political cartoon* na nagpapakita ng kanilang saloobin bilang isang Pilipino tungkol sa *Benevolent Assimilation*.
- b. Ipaliwanag ang mga pamantayan na nakapaloob sa rubric para sa paggawa ng political cartoon. Ito rin ang isaalang-alang sa pagmamarka ng output.
- c. Ipabahagi sa klase ang kani-kanilang political cartoon. Ang pinakamahusay na gawa ay maaaring itanghal sa museo ng paaralan o ipaskil sa bulletin board.

Alternatibong Gawain / Takdang-Aralin/Proyekto

- Matapos ang pagtalakay sa Paksa 1, hikayatin ang mga mag-aaral na lumikha ng kani-kanilang **Flip-top verse / rhyme** na nagpapahayag ng kanilang natutuhan at saloobin sa konsepto ng imperyalismong US. Maaari itong gawing performance sa klase o i-video at i-upload sa facebook account ng klase. Paalalahanan ang mga mag-aaral ukol sa responsableng paggamit ng facebook.
- **News clippings.** Atasan ang mag-aaral na kumopya o gumupit ng mga news clippings tungkol sa kasalukuyang ugnayan ng United States at Pilipinas at pasulatin ng maikling reaksyon ukol dito. Gamiting halimbawa ang sumusunod na paksa: Posisyon ng US sa isyu ng West Philippine Sea, VFA (Balikatan Exercises), Pagtapon diumano ng waste materials ng mga barko ng US sa mga dagat ng Pilipinas, at iba pa.

Posisyon ng Anti-Imperialist League

Sanggunian 3 – Pabalat ng isang polyetong ginamit ng Anti-Imperialist League

- a. Ipakilala ang Sanggunian 3 sa pamamagitan ng pagbasa sa introduksyon.
- b. Bigyan ng sapat na panahon ang mga mag-aaral upang basahin at suriing mabuti ang pabalat ng polyeto.
- c. Ipasagot ang Gawain 5A-B:

Mga Inaasahang Sagot

Gawain 5A Think Tank

- Maaaring gawing malayang talakayan o oral ang pagsagot sa Gawain 5A

halimbawa:

Pang-ilang Serye o bilang ng polyeto?

Saan ginamit ang polyeto?

Kailan ginamit ang polyeto?

Sino ang naglathala o naglimbag ng polyeto?

Kailan nalimbag?

- Ipasuri sa mga mag-aaral ang Sanggunian 3 sa pamamagitan ng pagsagot sa tsart.
 - Hatiin sa dalawang pangkat (2) pangkat ang klase.
 - Ipaliwanag na ang kanilang marka ay nakabatay sa dalawang bahagi. Ang *individual output* at *group output*. Ang bawat mag-aaral ay magpapasa ng kanyang nabuong tsart sa papel. Pagsasama-samahin ito ng lider ng bawat pangkat. Para sa *group output*, magkaroon ng *brainstorming* upang makagawa ang pangkat ng isang tsart hango mula sa mga naging sagot ng bawat isa.
 - Ipasulat ang tsart sa cartolina (ang bawat pangkat ay may takdang kulay na gagamiting cartolina). Upang maging organisado at makatipid sa oras, atasan ang bawat pangkat ng isang (1) tagapagsalita para sa pagbabahagi ng kanilang *output*.
 - Ipaliwanag ang mga pamantayan na nakapaloob sa rubric para sa pangkatang gawain. Ito rin ang isaalang-alang sa pagmamarka ng output.

- Ipaalala ang kahalagahan ng pagkakaisa, kooperasyon at paggalang sa pananaw ng bawat kasapi sa paggawa ng Pangkatang Gawain. (cooperative learning)

Inaasahang Sagot

Gawain 5B Sa iyong Palagay?

1. Ginamit nila ang mga winika ng mga kilala at mga maimpluwesyang tao sa kasaysayan ng US upang mas makahikayat ng mga kasama at mapalakas ang pwersa laban sa imperyalismo.

Upang tutulan ang lumalaganap na kaisipang imperyalismo sa US sa pamamagitan ng paggamit ng mga winika ni Lincoln at Henry ukol sa pagpapahalaga sa kalayaan.

2. -Marami sa mga miyembro ng AIL ay mga mahuhusay na manunulat at mamamahayag. Ginamit nila ang polyeto, aklat, pahayagan at mga political cartoons upang maipahayag ang kanilang mga mensahe sa mas nakararaming mamamayan. Ito rin ay isang paraan upang mas maging malawak at mabilis ang pagpapakalat ng kanilang kampanya laban sa Imperyalismo.

-Sapagkat isa itong epektibong instrumento upang ipahayag ang saloobin ng mga nagtataguyod ng isang kaisipan o adhikain katulad ng sa AIL

3. Hayaang magbigay ang mga mag-aaral ng kani-kanilang saloobin at pananaw sa matalinong paggabay ng guro.
 4. Hayaang magbigay ang mga mag-aaral ng kani-kanilang saloobin at pananaw sa matalinong paggabay ng guro.
- e. Bago magsimula ang pagbabahagi ng bawat pangkat, ipakilala ang dalawang impluwensyal na tao sa AIL - Abraham Lincoln at Patrick Henry. Isalaysay o talakayain sa klase ang kanilang kontribusyon sa kasaysayan ng United States. (Basahin ang Dagdag kaalaman tungkol sa Anti-Imperialist League na nasa Panimula.)

Inaasahang Sagot

Pangkatang Gawain

- a. -Walang sinuman ang may karapatan o kapangyarihan upang pamunuan ang ibang tao lalo't gayong may pagtutol ito. Hindi ito maituturing na pamumuno bagkus isang paniniil at pagsupil sa kalayaan at karapatan ng isang tao sa pamamahala sa kanyang sarili.

- Ito ay nangagahulugan ng mataas na pagpapahalaga ni Lincoln ukol sa kalayaan. Ayon sa kanya, kung ang isang pamahalaan katulad ng sa US ay pinamamahalaan ang kanyang bansa ngunit namamahala din ng ibang bansa, ito ay masasabing hindi tunay na pamahalaang nagsasarili bagkus ito'y isang pamahalaang sumusupil ng kalayaan.

Pag-uugnay sa imperyalismong US: Ang United States ay walang karapatan na sakupin ang Pilipinas. Hindi matuturing na makatarungan para sa mga mamamayan ng Pilipinas na sila ay ipasailalim sa dayuhan. Ang Pilipinas ay para sa mga Pilipino kaya makatwiran lamang na ang pamamahala sa bansa ay nasa mga Pilipino na siyang tunay na diwa ng kalayaan at demokrasya.

- b. -Ang pagmamahal at paniniwala sa kalayaan ay isang aral o pagpapahalaga na mula sa Diyos. Ang pakikipaglaban upang makamit ang kalayaan ay ang pinakamahalagang pamana ng tao saan mang bahagi ng mundo. Ang pagkakait sa kalayaan ng iba ay kawalan ng karapatan sa sariling kalayaan at hindi hahayaan ng isang makatarungang Diyos.

-Ito ay nangangahulugan na ang mga taong nagkakait ng kalayaan ng iba ay walang karapatang maging malaya at mapanatili ang kalayaang ito sa kanyang sarili.

-Pag-uugnay sa Imperyalismong US: Ang kalayaan ay itinuturing na biyaya mula sa Diyos. Masasabing hindi nila lubos na sinasang-ayunan ang manifest destiny o pagkakatadhana ng Diyos sa US upang manakop.

f. Pagbubuo sa Gawain

Isulat sa pisara o cartolina ang maikling talata na nasa ibaba. Isulat lamang ang mga salitang **hindi nakasalungguhit**. Gabayan ang mga mag-aaral upang mabuo ang diwa ng talata.

Panuto: Kumpletuhin ang mga pangungusap upang mabuo ang diwa.

Ang Anti-Imperialist League ay binubuo ng mga manunulat, politiko, mambabatas, lider ng iba't ibang samahan (manggagawa, magsasaka) at mamamahayag bilang mga kasapi. Ito ay may layuning labanan at tutulan ang imperyalismo. Ang AIL ay gumamit ng iba't ibang paraan tulad ng mga pampublikong pagpupulong, pamamahagi ng mga polyeto, paglalathala ng mga aklat, pahayagan at mga babasahin upang maipalaganap ang kanilang mga layunin at makakuha ng suporta sa iba't ibang bahagi ng US.

Gawain 5C Info-Ad

- a. Hatiin ang klase sa 5 pangkat at magpagawa ng isang *campaign poster* na naglalarawan ng pakikipaglaban o pagkikiisa sa adhikain ng Anti-Imperialist League. Maaring maging takdang-aralin o proyekto ng mga mag-aaral.
- b. Ibigay ang mga kakailanganing kagamitan sa paggawa ng *campaign poster*.
- c. Ipaliwanag sa mga mag-aaral ang mga pamantayan na nakapaloob sa rubric para sa paggawa ng *campaign poster*. Ito rin ang isaalang-alang sa pagmamarka ng output.
- d. Ibahagi sa klase ang gawa ng bawat pangkat.
- e. Iproseso ang Gawain gamit ang mga gabay na tanong.
 - Ano ang naging karanasan ninyo sa paggawa ng *campaign poster*?
 - Sa inyong palagay, paano nakatulong ang inyong *campaign poster* upang maipahayag ang inyong pagtutol o pakikiisa sa Anti-Imperialist League?
 - Kung ang Anti-Imperialist League ay nabuo sa kasalukuyan, ano kaya ang iba pang paraan na maaari nilang gamitin upang higit na mabilis at malawak maipararating ang kanilang panawagang pagkilos laban sa imperyalismo?
 - Maaaring magdagdag ang guro ng mga tanong upang mapagyaman ang talakayan.

Posisyon ng Republika

Sanggunian 4 – Manifesto ni Emilio Aguinaldo

- a. Ipabasa ang Sanggunian 4.
- b. Bigyang-diin ang mga salita sa Glosari.
- c. Maghanda ng mga *metacards* na gagamitin sa pagsagot sa gawain 6. Isunod ang malayang talakayan.

Mga Inaasahang sagot

A. Nilalaman

SANGGUNIAN 3

-Ito ay isang Manifesto

-Si Pangulong Emilio Aguinaldo

Ika 5 ng Enero, 1899

-Para sa mga Pilipino
-Sagot ni Pangulong Aguinaldo sa pahayag ni Pangulong McKinley

- d. Ipasagot sa mag-aaral ang Gawain 6B hanggang Gawain 6C.
- e. Iproseso ang mga gawain gamit ang sumusunod na tanong.

Pamprosesong Tanong

- Ilarawan si Emilio Aguinaldo bilang isang pangulo.
- Bakit nagpahayag si Pangulong Aguinaldo ng isang manifesto?
- Bakit tutol si Pangulong Aguinaldo sa pananakop ng United States sa Pilipinas?
- Anong mga katangian ni Pangulong Aguinaldo bilang pinuno ang dapat tularan ng mga lider ng ating bansa?

Inaasahang Sagot

Gawain 6B

1. Mariin ang kanyang pagtutol sa kapangyarihan ng United States sa Pilipinas
2. Hindi kinikilala ng Republika ang kapangyarihan na ibinigay ni McKinley kay Otis bilang Gobernador Militar
3. Itinatangi na nagkaroon siya ng pagsang-ayon sa anumang kasunduan sa pagitan niya at ng mga kinatawan ng US. Ang sipi ay nagsasaad na hindi kinilala ni Aguinaldo ang kapangyarihan ng US sa Pilipinas kahit siya ay nasa Singapore at Hongkong
4. Na ang US ay nakipagdigma sa Spain hindi para sakupin ang Pilipinas kundi upang mapanatiling malaya ang ating bansa.

May 24, 1898	Hunyo 12, 1898
-Paglalakbay pabalik ni Aguinaldo sakay ng barko ng US patungong Cavite -Proklamasyon ni pangulong Aguinaldo ng Digmaan laban sa Spain upang makamit ang kalayaan.	-Proklamasyon ng Kalayaan ng Pilipinas -Pagwagayway ng bandila n gating bansa sa kauna-unahang pagkakataon.

Inaasahang Sagot

Gawain 6C. Sa iyong palagay?

1. Masasabing nagpupuyos ang kanyang damdamin dahil sa pagtataksil at panlilinlang ng US sa binitawang salita na kikilalanin nito ang kalayaan ng bansa matapos mapaalis ang Spain sa Pilipinas.
2. A. Opo, sapagkat malinaw ang kanyang mga hayagang pagtutol sa soberanya ng United States sa Pilipinas at pagtatalaga kay Otis bilang gobernador-militar (talata 1 , 3 at 4).
2. B. Opo, makikita/mababasa ito sa ikatlo at huling talata kung saan ipinahayag niya ang kanyang kahandaang muling ipaglaban ang bansa sa banta ng pananakop ng Amerika at ang panawagan ng pagkakaisa sa mga Pilipino.

Maaari rin itong isang deklarasyon ng digmaan sapagkat sa mga huling bahagi ng sipi ay mauunawaan ang masidhing pagpapahalaga ni Pangulong Aguinaldo bilang napiling pinuno ng mga Pilipino na pamunuan ang bansa na makamit ang kalayaan at paghimok sa mga Pilipino na ipagpatuloy ito.

3. Ang sagot ay maaaring magkaiba-iba batay sa saloobin ng mga mag-aaral.

Kaugnayan ng Adhikain ng Unang Republika sa Kasalukuyan Sanggunian 5 – Talumpati ng Pangulong Benigno Aquino III

- a. Ipabasa ang Sanggunian 5.
 - b. Ipasagot ang pamprosesong tanong at isagawa ang malayang talakayan.
Inaasahang sagot
1. -pagwawagayway ng bandila sa Kawit, Cavite
-unang pagkumpas ng martsang Lupang Hinirang
-pagpapasinaya ng kalayaan o Proklamasyon ng Kalayaan
-pagtatatag ng Kongreso ng Malolos at Unang Republika
-pagpapatibay ng Konstitusyon ng Malolos
-Ang EDSA Revolution ng 1986
-Halalan ng 2010
 2. Ang ating mga ninuno ay:
-nakipaglaban para sa kalayaan
-nagsama-sama para sa pagtatatag ng Kongreso, pagbuo ng konstitusyon na mangangalaga at titiyak sa karapatan at kalayaan ng bawat Pilipino.
-pumili ng kinatawan ng sambayanan sa namuno at nagtimon sa bansa sa tamang direksyon at naglingkod sa bayan
-inuna ang kanilang bayan at hindi ang personal na interes
-nagpatibay ng Republika
 3. Mga hamon o hadlang sa kalayaan ng Pilipinas sa kasalukuyang panahon:
-kurapsyon
-gutom
-kawalang-katarungan
-bartolina ng kadamutan
-pagkakanya-kanya
-tanikala ng pagbabatuhang sisi
-pagwawalang bahala
 4. (malayang makapagbabahagi ng saloobin ang mga mag-aaral)
Halimbawa: Bilang mag-aaral ay
-pagboto sa mga responsableng kinatawan ng mga mag-aaral
-pagiging tapat sa pagsagot sa modyul o mga pagsusulit

-pakikiisa ng may paggalang sa flag ceremony at flag retreat
-pagiging responsableng mag-aaral upang maging produktibong mamamayan ng kinabukasan
-Maging isang mapanuring mamamayan na may pagpapahalagsa katungkulan at kalayaan at ito ay maisasagawa sa pamamagitan ng pagaaral ng mabuti, pagsunod sa mga patakaran, pangangalaga sa kapaligiran at maging aktibo sa mga gwain sa komunidad.

- c. Pasagutan ang Gawain 6D. Ipaalala sa mga mag-aaral na mahalagang balikan ang Sanggunian 1 upang masagot ang unang bahagi ng Gawain (probisyon ng Benevolent Assimilation Proclamation).

Inaasahang Sagot

Gawain 6D Pagsulat ng Manifesto.

Mga probisyon ng Benevolent Assimilation Proclamation

1. Pagpapatupad ng soberanya ng United States sa Pilipinas
2. Pagtatalaga kay Gen. Otis bilang Gobernador Militar;
3. Pagpapairal ng pamahalaang militar na susugpo sa mga hadlang sa pagkakamit nga tahimik at matatag na pamahalaan para sa mga Pilipino;
4. Pamamahala kasama ng mga Pilipinong yayakap at manunmpa ng katapatan sa bandila ng United States;
5. Pagbabayad ng mga buwis at pananagutan ng mga Pilipino sa pamahalaan ng Amerika;
6. Pagkontrol ng Amerika sa pagmamay-arang likas, pampublikong transportasyon, at kalakalang panloob at panlabas ng Pilipinas

Mga Argumento ni Pangulong Emilio Aguinaldo sa kanyang Manifesto

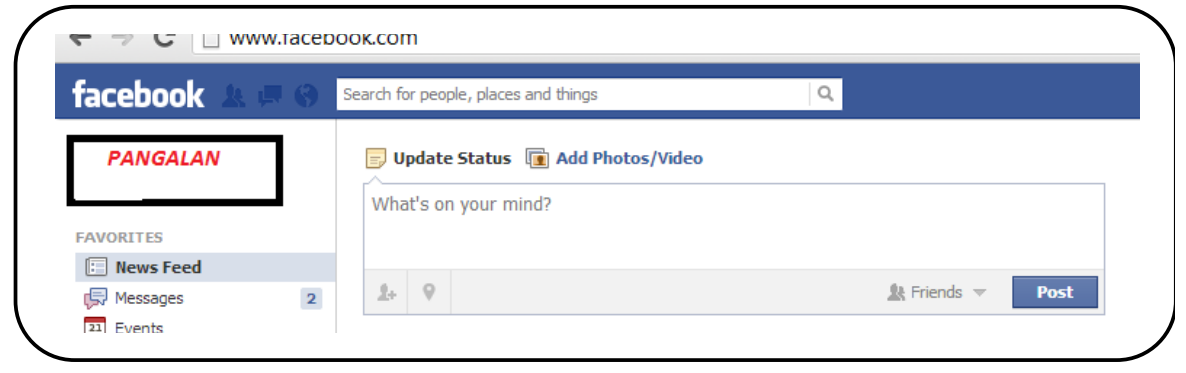
1. Di pagkilala sa kapangyarihan ng US sa Pilipinas at pagpapanatili ng Republika;
2. Pagtutol sa pagtatalaga kay Hen. Otis bilang gobernador militar;
3. Ang panlilinlang ng US sa mga Pilipino sa pamamagitan ng di pagkilala nito sa soberanya at kalayaan ng Republika ng Pilipinas;
4. Ang panawagan niya ng pagkakaisa upang muling labanan ang anumang tangka at banta sa kalayaang tinatamasa maging hanggang sa kamatayan.

Pamamaraan

1. Paggalang at pagsunod sa saligang batas o panuntunan ng aking paaralan;
2. Pagkilala sa karapatan ng kapwa;
3. Pakikiisa sa mga proyekto ng paaralan at pamayanang kinabibilangan;
4. (Bigyang laya na magtala ng iba pang paraan ang mga mag-aaral.)

Alternatibong Gawain/Takdang-Aralin

Netizen! Magpapasulat ng isang reaksyon o repleksyon tungkol sa *manifesto* ni Pangulong Emilio Aguinaldo at talumpati ni Pangulong Benigno S. Aquino III. Ipagawa ito na isang *facebook status format*. Maaaring *i-print screen* ito at ilagay sa isang *short bond paper*. Gawing gabay ang larawan. Bigyang-diin ang responsableng paggamit ng internet.

Digmaang Pilipino - Amerikano

Sanggunian 6 - Panandang Pangkasaysayan: Tulay ng San Juan Del Monte

- Ipakilala ang Sanggunian 6 sa pamamagitan ng pagbasa sa introduksyon.
- Ipasuri ang mga sanggunian.
- Hatiin ang klase sa 5 pangkat. Ipasagot ang Gawain 7A.

Inaasahang sagot

Gawain 7A Tala-isipan

Nilalaman:

- Unang Putok sa Digmaang Filipino-Amerikano/First Shot in Filipino-American War
- 9:00 sa gabi ng 4 Pebrero 1899/9:00 o'clock in the evening February 4th, 1899
- Private William Grayson (ng First Nebraska Volunteers)

Pagsasakonteksto

- Si Private William Grayson ang unang nagpaputok sa Tulay ng San Juan del Monte, Sta. Mesa, Manila na nagsilbing hudyat ng pagsiklab ng Digmaang Filipino-Amerikano
- Paalala: Ang salitang "Filipino" at "Pilipino" ay tumutukoy sa mamamayang Pilipino ayon sa sanggunian. Tandaan na ang "Filipino" ay ginamit noong panahon ng mga Amerikano sa Pilipinas.
- Balikan ang *Timeline* na nasa Panimula ng Modyul 1 at ipauugnay sa mga mag-aaral ang pananda sa pagtalakay ng mga mahahalagang pangyayari na naganap sa Digmaang Pilipino-Amerikano noong 1898 hanggang 1901.
 - Ipasagot ang Gawain 7B.

Inaasahang sagot

Gawain 7B Sa Iyong Palagay.

Bunga ng Digmaan:

1. Sa United States:
 - Napasailalim nito ang Pilipinas.
 - Pagsilang ng Imperyalismo ng Amerika sa Asya.
 - Naglabas ng malaking salapi para sa digmaan.
 - Nagdulot ng pagkakahati ng mga Amerikano.
 - Umani ng batikos mula sa AIL
 - Pagkamatay din ng maraming sundalong Amerikano
2. Sa Pilipinas
 - Pagkawala ng kalayaan
 - Maraming namatay
 - Pagbagsak ng ekonomiya
 - pagkasira ng mga imprastraktura at mga palayan
 - Paglaganap ng kahirapan at tag-gutom
 - Paglaganap ng takot at kawalan ng katahimikan
4. Hayaang magbigay ng sariling opinyon ang mga mag-aaral.

Alternatibong Gawain/Takdang-Aralin/Proyekto ng guro

- a. **Scrapbook Page.** Magpapahanap ang guro ng mga sulat, larawan, tula o awit na nabuo noong panahon ng Digmaang Pilipino-Amerikano at patusulat ang mga mag-aaral ng kanilang reaksiyon/saloobin tungkol sa nakuhang sulat, larawan, tula o awit. Maaari na rin itong gawing lunsaran ng guro para sa isang mini-exhibit tungkol sa digmaang Pilipino-Amerikano.
- b. **Infomercial.** Magpapagawa ang guro ng isang information commercial tungkol sa masamang epekto o dulot ng digmaan. Maaaring magpaggamit ang guro ng video recorder at video player para mapanood ng klase. (Isasagawa ng mga mag-aaral sa loob ng klase kung may panahon).

Paglalatap (Mini-performance)

Pagsulat ng Reflection

- a. Pabalikan sa mga mag-aaral ang mga sanggunian o sipi na nakapaloob sa modyul na ito.
- b. Magpasulat ng repleksyon sa *journal* at gawing gabay ang mga tanong na nasa modyul. Maaaring takdang-aralin o ibigay bilang proyekto.
- c. Ipaliwanag sa mga mag-aaral ang mga pamantayan na nakapaloob sa *rubric* para sa paggawa ng repleksyon sa journal. Ito rin ang isaalang-alang sa pagmamarka ng *output*.

- Paalala: Ipaliwanag sa mga mag-aaral na maaaring magdagdag ng katangian na di nabanggit sa tseklis. Bigyang-diin ang pagiging matapat sa pagpili ng mga katangian sa tseklis.